

Františkovo slovo

č. 100

Papež František navštívil obyvatele řeckého ostrova Lesbos

Společná deklarace papeže Františka, patriarchy Bartoloměje a athénské arcibiskupa Hieronyma na ostrově Lesbo

Papež k novokněžím: Byli jste vyvoleni, abyste sloužili lidu, nikoli mně

O přijetí tří rodin ze Sýrie

Papež o Dobrém Pastýři

Srdce otevřené milosti se nepohoršuje nad novotami Ducha svatého

Papež: Milost je prakticky synonymem milosrdenství

O putování a paměti

Papež František o hlásání, přímluvné modlitbě a naději

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Papež František navštívil obyvatele řeckého ostrova Lesbos

1. Setkání s obyvateli uprchlického tábora Moria.
2. Setkání s obyvateli města v Mytilene.
3. Tisková konference s papežem na palubě letadla při zpáteční cestě.

Papež František přistál na Lesbu v 9.05 střeoevropského času. „Je to trochu jiná cesta než obvykle – řekl během letu asi padesátičlennému novinářskému doprovodu.

„Je to smutná cesta. Jdeme za lidmi, kteří trpí, nevědí kam jít, za lidmi, kteří museli utéct. A půjdeme také na hřbitov. K moři. Mnoho lidí tam utonulo.“

vyslovil papež dříve než poděkoval novinářům za to, že budou ve svých médiích tlumočit stav jeho mysli. V závěru krátkého pozdravu připomenul, že papež Benedikt XVI. dnes oslavuje 89. narozeniny a vyzval k modlitbě za něj. Přímo z paluby letadla pak František svému předchůdci zaslal srdečné blahopřání „s prosbou k Pánu, aby i nadále požehnal jeho vzácné službě blízkosti a modlitby za celou církev“.

Na mezinárodním letišti v Mytilene přivítal papeže řecký premiér Tsipras a dva nejvyšší představitelé řecké pravoslavné církve, kteří Petrova nástupce doprovázeli po celou dobu návštěvy, konstantinopolský patriarcha Bartoloměj I. a arcibiskup Athén a celého Řecka Hieronymos II. V rozhovoru s premiérem papež zdůraznil, že přišel rovněž poděkovat řeckému národu za jeho velkorysost.

„Řecko je kolébkou lidskosti a právě o lidskosti jsem přišel mluvit. Jak je vidět, Řecko ji nadále dosvědčuje a odvážně projevuje velkorysost.“

Jak uvedl tiskový mluvčí Svatého stolce P. Federico Lombardi, během krátké schůzky se hovořilo především o tom, že uprchlická krize je evropským a mezinárodním problémem, který vyžaduje příslušnou reakci ze strany evropských a mezinárodních zákonů. Papež ocenil solidaritu Řeků, kteří – navzdory tíživé ekonomické situaci, jak řekl – nezapomněli na univerzální hodnoty. Mluvilo se také o nutnosti bojovat se sítí obchodu s lidmi a chránit lidi před pokušením riskovat život při plavbě přes Egejské moře nebo další místa ve Středozeří.

ad 1. Z letiště papež spolu se dvěma představiteli pravoslavné církve zamířil přímo do uprchlického tábora Moria, vzdáleného asi osm kilometrů od hlavního ostrovního města. Nejprve tam pozdravili skupinu nezletilých chlapců a poté vyslechli dětský sboreček složený z dvanácti mladých obyvatel tohoto tábora. Ve velkém bílém stanu se pak trojice hostů setkala s několika stovkami žadatelů o azyl, ze kterých nejméně polovina byly ženy a děti. Za pomoci tlumočnicka si papež vyslechl mnohé pohnuté příběhy a od dětí přijal výkresy, které, jak slíbil, vystaví na svém pracovním stole. Poté se návštěvníci odebrali k pódiu před jedním z kontejnerů, odkud nejprve promluvil patriarcha Bartoloměj.

„Přijeli jsme sem, abychom pohlédli do vašich očí, slyšeli vaše hlasy a stiskli vám ruce...“ – řekl duchovní vůdce pravoslavné církve v úvodu anglického projevu, který byl tlumočen do řečtiny. **Patriarcha Bartoloměj zdůraznil, že otázka uprchlíků je věcí celého světa a že svět bude souzen podle toho, jak s nimi nakládá.** Přislíbil, že bude nadále upozorňovat na jejich situaci a snažit se otevřít oči a srdce světa. Athénský pravoslavný arcibiskup pak promluvil řecky s anglickým tlumočnickem. Spojili jsme své hlasy, abychom odsoudili vykořeňování a denuncovali veškeré formy znehodnocování lidské osoby, řekl arcibiskup Hieronymos.

„Přišel jsem spolu se svými bratry patriarchou Bartolomějem a arcibiskupem Hieronymosem jednoduše proto, abych byl s vámi a naslouchal vašim příběhům. Přišli jsme, abychom obrátili pozornost světa na tuto vážnou humanitární krizi a prosili o její řešení. Jako lidé víry si

přejeme spojit svoje hlasy a otevřeně mluvit vaším jménem. Doufáme, že svět bude věnovat pozornost této tragické a opravdu skličující nouzi a odpoví způsobem, který bude hoden našeho společného lidství."

Navázal na jejich slova papež František a zahrnul celé lidstvo do verbálního objetí:

„Bůh stvořil lidský rod, aby vytvořil jedinou rodinu. Když některý náš bratr či sestra trpí, dotýká se to nás všech. Všichni ze zkušenosti víme, jak snadno někteří lidé ignorují utrpení druhých a dokonce zneužívají jejich zranitelnost. Víme však také, že tyto krize mohou vyjevit to nejlepší z nás."

Papež na tomto místě ocenil řecký národ, který velkodušně odpověděl na nouzi migrantů, přestože je sám v těžkostech. Upozornil také na úsilí mnoha lidí, zvláště mladých z celé Evropy a světa, kteří přijíždějí pomáhat.

„Rád bych vám dnes zanechal poselství, abyste neztráceli naději! Největším darem, který si můžeme navzájem dát, je láska, milosrdný pohled, ochota naslouchat a chápat, slovo povzbuzení a modlitba. Tento dar spolu můžete vzájemně sdílet."

Výlučně muslimským posluchačům pak František vyprávěl příběh o milosrdném Samaritánovi, který je pro křesťany podobenstvím o Božím milosrdenství, jež je určeno všem lidem.

„A je to také výzva k prokazování téhož milosrdenství těm, kdo se nacházejí v nouzi. Kéž všichni naši bratři a naše sestry na tomto kontinentu přicházejí jako milosrdný Samaritán s pomocí v onom duchu bratrství, solidarity a úcty k lidské důstojnosti, jenž poznamenal jeho dlouhé dějiny."

Papež František a jeho dva pravoslavní průvodci poté v uprchlickém táboře Moria podepsali společné prohlášení, ve kterém **nucenou migraci a vysídlování milionů lidí označují za "krizi lidstva"**. Vybízí všechny politické představitele k využití prostředků, aby jednotlivci i komunity, včetně křesťanů, mohli zůstat ve svých domovských zemích a těšili se základnímu právu na život v míru a bezpečí. Po náboženských komunitách žádají, aby zvětšily své nasazení pro přijímání, pomoc a ochranu uprchlíků všech vyznání a měly přitom na paměti Pánova slova, podle kterých budeme jednou souzeni (Mt25, 35-36, 40). Ze své strany trojice signatářů prohlášení stvrzuje odhodlání zintenzivnit své úsilí o šíření plné jednoty všech křesťanů. Vybízíme mezinárodní společenství, aby uznalo ochranu lidských životů za prioritu, stojí v závěru deklarace papeže Františka, konstantinopolského patriarchy Bartoloměje a athénské arcibiskupa Hieronyma. Návštěvu uprchlického tábora uzavřel společný oběd s několika migranty.

ad 2. Druhou zastávkou při cestě na třetí největší řecký ostrov se stal jeho přístav Mytilene. Hosty zde na úzkém molu přivítalo několik stovek místních obyvatel, včetně hrstky katolíků s vatikánskými vlajčkami a voláním: „Ať žije papež!“.

„Jakmile se Lesbos stal přístavištěm četných migrantů hledajících pokoj a důstojnost, pocítil jsem touhu sem přijít. Děkuji dnes Bohu, že mi to umožnil."

Vysvětlil Petrův nástupce důvod své návštěvy v italsky pronášené a do řečtiny překládané promluvě, ve které vzápětí znovu poděkoval řeckému národu za velkodušnou pohostinnost.

„Vy, obyvatelé Lesbu, dokazujete, že v této zemi, kolébce civilizace, stále pulsuje srdce lidství, které umí rozpoznat především bratra a sestru, lidství, které chce budovat mosty a prchá před iluzí budovat ohrazení kvůli pocitu bezpečí. Bariéry totiž, místo aby pomáhaly pokroku národů, vytvářejí rozdělení, která dříve či později vyvolají střety."

Papež připustil, že starosti institucí a lidí v Řecku, jako i v dalších evropských zemích jsou pochopitelné a legitimní. Navzdory tomu důrazně apeloval na odpovědnost a solidaritu.

„Migranti ještě dříve než čísla jsou lidé, tváře, jména, osudy. Evropa je vlast lidských práv a kdokoli vstoupí na evropskou půdu, měl by mít možnost to zakusit, takže si lépe uvědomí, že je má sám ctít a hájit. Některým, včetně mnoha dětí, se bohužel nezdařilo ani přijet, přišli o život na moři, stali se obětí nelidské přepravy, vystaveni útisku zbabělých biřiců.“

Abychom byli opravdu solidární s těmi, kdo jsou nuceni utíkat ze své země, je třeba přičinit se o odstranění příčin této dramatické situace, pokračoval Svatý otec. Nestačí se omezovat jenom na momentální nouzi, ale je třeba rozvinout všestrannou, nikoli jednostrannou politiku, vyzýval.

*„Především je třeba **vytvářet pokoj tam, kam válka přinesla zkázu a smrt**, a zabránit, aby se tato rakovina šířila dál. Proto je třeba **rozhodně se postavit proti šíření zbraní**, proti obchodu se zbraněmi a s ním často spojenými, skrytými pletichami. Je třeba odejmout podporu těm, kdo osnují plány nenávisti a násilí“.*

To všechno lze dělat pouze společně, podotkl dále papež František a vybídl ke spolupráci mezi státy, mezinárodními organizacemi, humanitárními institucemi, církvemi a náboženskými komunitami.

"Drazí bratři a sestry, Bůh není lhostejný k tragédiím, které zraňují lidstvo; není vzdálený. On je naším Otcem, který nás podporuje v prokazování dobra a v odmítání zla. Je nejenom naší oporou, ale v Ježíši nám ukázal cestu pokoje. Ježíš se tváří v tvář zlu tohoto světa stal naším služebníkem a svojí službou lásky spasil svět. Toto je pravá moc, jež rodí pokoj."

Zakončil papež František svou promluvu v přístavu Mytilene. Církevní představitelé se poté jeden po druhém modlili za migranty, kteří utonuli při plavbě od tureckého pobřeží k řeckým ostrovům. Po minutě ticha pak vhodili do moře tři vavřínové věnce a zopakovali tak gesto papeže Františka z italského ostrova Lampedusa. Svatý otec se potom pomodlil :

*„Milosrdný Bože,
prosíme Tě za všechny muže, ženy a děti,
kteří zahynuli po odchodu ze svých domovů
při hledání lepšího života.
Třebaže mnohé jejich hroby jsou bezejmenné,
Ty každého z nich znáš, máš rád a miluješ.
Ať na ně nikdy nezapomínáme, ale ctíme
jejich oběť spíše skutky než slovy.*

*Svěřujeme Ti všechny ty, kdo podnikli tuto cestu,
snášeli strach, nejistotu a ponížení,
s cílem dosáhnout bezpečí a naděje.
Jako jsi neopustil svého Syna,
když jej Maria a Josef odvedli do bezpečí,
tak buď nablízku těmto svým synům a dcerám
skrze naši něhu a ochranu.
Učiň, abychom o ně pečovali a tak prosazovali svět,
kde nikdo není nucen opouštět svůj domov
a kde všichni mohou žít ve svobodě, důstojně a v míru.*

*Milosrdný Bože a Otče všech,
probud' nás ze lhostejného spánku,
otevři naše oči, abychom viděli jejich utrpení
a vysvobod' nás z necitlivosti,*

plodu světského blahobytu a uzavřenosti v nás samých. Inspiruj nás všechny, národy, společenství a jednotlivce, abychom uznali, že ti, kdo dorazí k našim břehům jsou naši bratři a sestry.

Pomoz nám sdílet s nimi požehnání, kterého se nám dostalo z Tvých rukou, a uznat, že společně jsme jedna lidská rodina všichni jsme migranti a poutníci naděje směrem k Tobě, který jsi naším pravým domovem, kde bude osušena každá slza, kde budeme přebývat v pokoji a bezpečí Tvé náruče.

V půl třetí odpoledne místního času byl papežský speciál připraven k odletu zpět do Říma. Na letišti v Mytilene římský biskup ještě krátce mluvil s oběma představiteli pravoslavné církve a řeckým premiérem. Tiskové středisko Svatého stolce zároveň oznámilo, že spolu s papežem odletí do Itálie tři syrské rodiny (foto). Dvanáct muslimských uprchlíků – šest dospělých a šest nezletilých – pochází ze Sýrie, konkrétně Damašku a Deir Azzor, města obsazeného tzv. Islámským státem, a jejich domy byly vybombardovány. Pohostinství jim poskytne římská Komunita Sant 'Egidio, zatímco náklady pobytu v Itálii uhradí Vatikán.

ad 3. Během zpátečního letu z jednodenní návštěvy řeckého ostrova Lesbos v sobotu odpoledne **odpověděl papež František na otázky novinářů, kteří jej na jeho pastorační cestě doprovázeli.** Přepis všech otázek a papežových odpovědí zveřejnil deník *L' Osservatore Romano* 18.dubna 2016.

První se ptala novinářka z anglického portálu Crux. Innes San Martin položila dvě otázky. První se týkala dohody EU a Turecka o uprchlících za účelem řešení migrantské krize v Řecku: „Může tato dohoda věc vyřešit anebo jde o politickou otázku a snahu získat čas?“ Druhá otázka se týkala setkání prezidentského kandidáta Bernie Sanderse s papežem v Domě sv. Marty v sobotu ráno těsně před papežovým odjezdem na letiště. Žurnalistka požádala o komentář k tomuto setkání a ptala se, zda tím papež chtěl nějak zasáhnout do severoamerické politiky.

1. Dohoda EU a Turecka o uprchlících a setkání papeže se senátorem USA Sandersem

Papež: „Ne. Nejde o žádnou politickou spekulaci, protože dohodu mezi Tureckem a Řeckem dobře neznám. Četl jsem o ní v novinách, ale nic jiného. Moje návštěva byla věcí čistě lidskou, humanitární. Před týdnem mne jeden můj spolupracovník přivedl na myšlenku, kterou jsem ihned přijal, protože jsem viděl, že to bylo vnuknutí Ducha, totiž přivést s sebou dvě-tři rodiny uprchlíků. Všechno bylo řádně připraveno. Všichni mají příslušné dokumenty třech států: Vatikánu, Itálie a Řecka. Všechno ověřené. Byla udělena víza. Přijati byli ve Vatikánu, který pro ně bude spolu s komunitou Sant 'Egidio hledat zaměstnání či zdroj živobytí. Jsou však hosty Vatikánu a připojí se ke dvěma syrským rodinám, které byly již přijaty dvěma vatikánskými farnostmi.

Druhá otázka. Dnes ráno, když jsem vyšel z pokoje a sestoupil do haly, čekal tam senátor Sanders, který se ve Vatikánu účastnil sympozia o encyklice *Centesimus Annus*. On věděl, kdy budu vycházet a přišel mne tedy zdvořile pozdravit. Pozdravil jsem jej, stiskl ruku jemu, jeho manželce a jednomu dalšímu manželskému páru, který byl s nimi. Všichni byli ubytováni v Domě sv. Marty. Ostatní účastníci sympozia tam bydleli také, až na dva předsedy, kteří bydleli - myslím - na svých velvyslanectvích. Když jsem tedy sešel dolů, on se mi představil, pozdravil mne a stiskl mi ruku, nic víc. Toto je slušné vychování a nikoli vměšování se do politiky. A pokud si někdo myslí, že podání ruky je vměšování se do politiky, pak bych mu asi doporučil zajít k psychiatrovi (*se smíchem*).“

Další otázku položila novinářka italského deníku Il Giornale, Francesca Giansoldati: „Mluvíte často o přijímání, ale možná příliš málo o „integraci“. Když se podíváme, co se děje v Evropě v důsledku masivního přílivu migrantů, spatříme, že existuje mnoho měst, která trpí tím, že se v nich vytvářejí ghetta... V tom všem je zřejmé, že muslimští imigranti mají větší potíž integrovat se s našimi západními hodnotami. Chci se proto zeptat, zda by snad nebylo užitečnější upřednostňovat příchod nemuslimských imigrantů? A dále: Proč jste dnes učinil toto krásné a ušlechtilé gesto a vzal jste s sebou tři muslimské rodiny?

2. Nebylo by lépe přijímat spíše nemuslimské imigranty?

Papež: „Nerozlišoval jsem mezi křesťany a muslimy. Tyto tři rodiny měly v pořádku dokumenty, takže se všechno dalo snadno uskutečnit. Nejprve byly na seznamu dvě křesťanské rodiny, které však neměly potřebné dokumenty. Nejde tedy o upřednostňování. Všechno jsou to děti Boží. Být dětmi Božími však privilegium je, to je pravda. K té integraci. Co říkáte je velmi rozumné. Děkuji vám, že jste to řekla. Užila jste slovo, které je v nynější poválečné kultuře pozapomenulo. Dnes skutečně existují ghetta. A někteří z teroristů, kteří se dopustili teroristických činů, jsou dětmi a vnuky narozenými v zemích Evropy. Co se stalo? Neexistovala politika integrace. To je podle mne zásadní do té míry, že v nové exhortaci o rodině, což je sice jiné téma, je integrace do života církve jednou ze tří dimenzí pastorační rodin, které se ocitly v těžkostech. Evropa dnes musí rozvinout tuto schopnost, kterou vždy měla, totiž schopnost včlenit. Do Evropy přece přišli nomádi, Normani a všichni tito lidé byli integrováni a jejich kultura byla pro Evropu obohacením. Věřím, že potřebujeme poučení a výchovu k integraci. Děkuji.“

Další otázku položila Elena Pinardi z European Broadcasting Union. „Svatý otče, mluví se o posílení hranic různých zemí Evropy, kontrol a dokonce o umístování vojenských kontingentů u hranic EU. Je to konec Schengenu? Konec evropského snu?

3. Nastává konec evropského snu?

Papež: „To nevím. Ale chápu, že vlády i obyvatelstvo mají určitý strach. Chápu to. Při přijímání (migrantů) si musíme počínat vysoce zodpovědně. Jedna z těchto odpovědností se týká toho, jak u nás tyto lidi integrovat. Vždycky jsem říkal, že budování zdi není řešení. Viděli jsme to v minulém století, kdy jedna padla. To nic neřeší. Musíme budovat mosty. Mosty se stavějí rozumně, vedením dialogu a integrací. Já všem těm obavám rozumím. Avšak uzavření hranic není řešení, protože z dlouhodobého hlediska škodí místní populaci. Evropa musí uskutečňovat politiku pohostinnosti a integrace, růstu, práce, ekonomické reformy.. Všechny tyto věci představují mosty, které nás vedou k tomu, abychom nestavěli zdi. Strach ovšem naprosto chápu. Nyní změním téma.

To všechno, co jsem viděl já i vy v uprchlickém táboře, je k pláči. Děti... přinesl jsem vám ukázat obrázky, které jsem dostal od mnoha dětí. Za prvé: co si přejí děti? Mír, protože trpí. Děti mají v táboře i různá školení, ale co viděly! Podívejte se např. sem (*ukazuje obrázek*): ty děti viděly, jak se jiné dítě utopilo... Toto nosí ty děti v srdci. Dnes to bylo opravdu k pláči. Bylo to k pláči. Totéž namalovalo další dítě z Afghánistánu (*ukazuje další obrázek*) Toto si děti pamatují. A bude trvat dlouho než to zpracují. Anebo tento obrázek – to je slunce, které se dívá a pláče. Když pláče i slunce, prospěje i nám nějaká ta slza.“

Francouzský novinář Fanny Carrier z France Presse se ptal, proč papež nerozlišuje ty, kdo utíkají před válkou a ty, kdo utíkají před hladem? Copak Evropa může pojmout všechnu bídu světa?

4. Rozlišování mezi migranty a uprchlíky

Papež: „To je pravda. Dnes jsem ve své promluvě zmínil ty, kdo utíkají před válkou i ty, kdo utíkají před hladem. Obě dvě skupiny jsou důsledkem zbídačování planety. Jeden z představitelů afrických států mi před měsícem řekl, že první rozhodnutí, které spolu s vládou

přijal, bylo zalesňování, protože země odumírá v důsledku likvidování lesního porostu. Je třeba prokazovat dobro oběma skupinám. Někdo utíká před hladem, někdo před válkou. Já bych pozval obchodníky, kteří s cílem vést válku dodávají na různá místa zbraně, např. do Sýrie. Ty, kdo různým skupinám dodávají zbraně, bych pozval k pobytu v nějakém uprchlickém táboře na jeden den. Myslím, že by to prospělo jejich zdraví."

Kolumbijského novináře Néstora Pongutá z Radio Colombia upoutala papežova slova těsně po odletu z Říma: „tato cesta bude smutná“: „Byla to opravdu pohnutá cesta, ale něco se přece jen muselo změnit i ve vašem srdci vzhledem k tomu, že je s námi na palubě oněch dvanáct migrantů. Toto gesto je velkým poučením pro ty, kdo odvracejí hlavu před tolikerym utrpením této rozkouskované třetí světové války?“

5. Co tato návštěva změnil

Papež: „Odpovím větou, která není moje. Podobně se ptali matky Terezy: Vytvoříte tolik úsilí a práce, abyste pomáhala umírajícím. To je přece málo v tak obrovském moři?!“ Ona tehdy odpověděla: Je to kapka v moři, ale po této kapce nebude už to moře stejné! Tak bych odpověděl. Je to malé gesto. Malá gesta však máme dělat všichni. Muži i ženy mají podávat ruku těm, kdo jsou v nouzi.“

Novinář z USA (National Catholic Reporter) ve svém dotazu předeslal, že Řecko je zemí, kde vládnou úsporná ekonomická opatření. „Přemýšlel jste někdy o této ekonomice úsporných opatření (austerity). Je zavedena také v Puerto Ricco. Co si myslíte o politice úsporných opatření?“

6. Ekonomika úsporných opatření

Papež: „Slovo úsporné má svůj význam podle toho, z jakého hlediska se díváme. Ekonomicky označuje jednu kapitolu nějakého programu; politicky znamená něco jiného; duchovně a křesťansky opět něco jiného. Když mluvím o šetření, mám na mysli opak plýtvání. Slyšel jsem na jednom setkání – myslím, že na FAO, ale nejsem si jistý – že vyplývané potraviny by nasýtily hladovějící svět. Kolik jen se u nás doma plýtvá? Plýtváme, aniž si to uvědomujeme. A to je skartační, odpisová kultura. Mluvím o úspornosti v tomto smyslu, ve smyslu křesťanském. Tolik k tomu a žijme trochu skromněji.“

Francisco Romero z Rome Reports připomněl papežova slova o tom, že v Evropě je největší migrační krize po Druhé světové válce a pak se dotázal na migrační krizi v Americe.

7. Srovnání migrace v Americe a v Evropě

Papež: „To je totéž. Je to stejné, protože tak utíkají před hladem. Stejný problém. V Ciudad Juárez jsem sto metrů - možná méně - od hraničního plotu sloužil mši. Na druhé straně bylo asi padesát biskupů z USA a na nedalekém stadionu 50 tisíc lidí, kteří sledovali mši z velkoplošné obrazovky. Na mexické straně byl tábor plný lidí. Je to stejné. Do Mexika přicházejí ze Střední Ameriky. Vzpomínáte na konflikt před dvěma měsíci s Nikaraguou, která nechtěla dovolit přechod migrantů. Převezli je letadlem do jiné země, aniž by museli projít Nikaraguou. Je to světový problém. Mluvil jsem o tom před mexickými biskupy a prosil je, aby o migranty pečovali.“

Potom Francisco Rocca z Wall Street Journal změnil téma a zeptal se na posynodální exhortaci Amoris laetitia. Po jejím vydání se diskutuje o tom, zda se něco změnilo, pokud jde o disciplínu přístupu ke svátostem pro rozvedené a znovusezdané. Jedni říkají, že ano a druzí nikoli. Co byste řekl katolíkovi, který chce vědět, zda existují nějaké nové konkrétní možnosti, které před vydáním exhortace neexistovaly?

8. Jsou v exhortaci o rodině nějaké novoty?

„Mohu říci, že ano, a udělat tečku. Byla by to však příliš stručná odpověď. Doporučuji všem, abyste si přečetli prezentaci, kterou přednesl kardinál Schönborn, který je velkým teologem. Je členem Kongregace pro nauku víry a dobře zná církevní věrouku. V té prezentaci najdete odpověď na svoji otázku.“

Novinář z francouzského deníku Le Figaro položil komplementární otázku: „Proč jste ve zmíněné exhortaci učinil tu známou poznámku pod čarou č. 351 týkající se problému rozvedených a znovusezdaných. Proč je tato poznámka tak důležitá? Předpokládal jste nějaký odpor anebo jste chtěl říci, že tento bod není tak důležitý?“

9. O tom, co dnes pro rodiny je a není zásadní problém

Papež: „Poslyšte, jeden z posledních papežů, když mluvil o koncilu, řekl, že koncily byly dva. Ten Druhý vatikánský probíhal v bazilice sv. Petra a jiný byl ten *mediální*. Když jsem svolal první synodu, bylo velkou starostí většiny médií, zda budou moci k eucharistii přistupovat rozvedení a znovusezdaní. A poněvadž já nejsem svatý, poněkud mne to zlobilo, ale také rmoutilo. Myslím si totiž: Copak ti, co tak v médiích mluví, nevidí, že to není zásadní problém? Nevnímají, že rodina na celém světě je v krizi? A že rodina je základ společnosti? Copak nevidí, že mladí nechtějí uzavírat sňatky? Nevidí, že v Evropě je pokles porodnosti, který je k zaplakaní? Nevidí, že nedostatek práce a pracovní podmínky způsobují, že rodiče si musí brát dvoje zaměstnání a děti vyrůstají samy a nenaučí se růst v dialogu s tatínkem a maminkou? Toto jsou zásadní problémy! Já si nepamatuji číslo té poznámky, ale je-li něco takého v poznámce, tak proto, že to bylo řečeno v *Evangelii gaudium*. To je jisté. Určitě je tam citace z *Evangelii gaudium*. Nepamatuji si číslo, ale určitě je to tak.“

Na závěr Petrův nástupce všem novinářům poděkoval za doprovod a dodal, že se v jejich společnosti cítí klidně. Po přistání na letišti Ciampino papež František jako obvykle zamířil nejprve do římské baziliky Santa Maria Maggiore, kde v kapli milostného obrazu Salus Populi Romani poděkoval za skončenou pastorační návštěvu.

16.4.2016

Společná deklarace papeže Františka, patriarchy Bartoloměje a athénské arcibiskupa Hieronyma na ostrově Lesbos

Lesbos. *Plné znění deklarace, kterou krátce před polednem v uprchlickém táboře Moria podepsal papež František, konstantinopolský patriarcha Bartoloměj I. a athénský arcibiskup Hieronymos II.*

My, papež František, ekumenický patriarcha Bartoloměj a arcibiskup Athén a celého Řecka Hieronymos, jsme se setkali na řeckém ostrově Lesbos, abychom projevíli hluboké znepokojení nad tragickou situací početných uprchlíků, migrantů a žadatelů o azyl, kteří přicházejí do Evropy, aby unikli z oblastí konfliktů a v mnoha případech z každodenního ohrožení života. **Světové veřejné mínění nemůže ignorovat kolosální humanitární krizi způsobenou šířícím se násilím a ozbrojenými konflikty, pronásledováním, vysídlováním náboženských a etnických menšin a vykořeňováním rodin z jejich domovů, které narušuje jejich lidskou důstojnost i základní lidská práva a svobody.**

Tragédie nucené migrace a vysídlování zasáhla miliony lidí a ve své podstatě je krizí lidstva, volající po solidární, soucitné a velkorysé odpovědi a okamžitém praktickém poskytnutí prostředků. Apelujeme z Lesbu na mezinárodní společenství, aby s odvahou odpovědělo na tuto ohromnou humanitární krizi a příčiny, na jejichž pozadí vznikla, prostřednictvím diplomatických, politických a charitativních iniciativ a společného úsilí, jak na Blízkém východě tak v Evropě.

Jako nejvyšší představitelé svých církví jsme zajedno v touze po míru i v připravenosti podporovat řešení konfliktů prostřednictvím dialogu a smíření. Jakkoliv uznáváme dosavadní úsilí o pomoc a péči o uprchlíky, migranty a žadatele o azyl, vybízíme všechny politické představitelé, aby využili veškerých prostředků k tomu, aby jednotlivci i komunity, včetně křesťanů, mohli zůstat ve svých domovských zemích a těšili se základnímu právu na život v míru a bezpečí. Naléhavě potřebný je širší mezinárodní konsensus a asistenční program pro ochranu zákonnosti a základních lidských práv v této neudržitelné situaci, pro ochranu menšin, potírání obchodu s lidmi a jejich pašování, eliminaci nebezpečných tras, jaké jsou v Egejském moři a v celém Středoziemním moři, a pro rozvoj bezpečných přesídlovacích procedur. Takto budeme schopni pomoci bezprostředně zaangažovaným zemím v uspokojování potřeb tolika našich trpících bratří a sester. Obzvláště vyjadřujeme svoji solidaritu obyvatelům Řecka, kteří navzdory vlastním hospodářským problémům na tuto krizi velkoryse zareagovali.

Společně slavnostně požadujeme ukončení války a násilí na Blízkém východě, spravedlivý a trvalý mír i důstojný návrat těch, kdo byli nuceni opustit své domovy. Žádáme náboženské komunity, aby zvětšily své nasazení pro přijímání, pomoc a ochranu uprchlíků všech vyznání a aby náboženské i občanské pomáhající instituce koordinovaly své aktivity. Vybízíme všechny země, aby po dobu, kdy to bude potřebné, rozšířily poskytování dočasného azylu pro ty, kdo na něj mají nárok, aby rozšířily úsilí o pomoc a pracovaly spolu se všemi muži a ženami dobré vůle na urychleném ukončení probíhajících konfliktů.

Evropa stojí před jednou z nejvážnějších humanitárních krizí od konce II. světové války. Abychom dostáli této závažné výzvě, apelujeme na všechny Kristovy následovníky, aby měli na paměti Pánova slova, podle nichž budeme jednou souzeni: „Neboť jsem měl hlad, a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a dali jste mi napít; byl jsem na cestě, a ujali jste se mě, byl jsem nahý, a oblékli jste mě; byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste ke mně... Amen, pravím vám: Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mne jste udělali“ (Mt 25, 35-36, 40).

Ze své strany, v poslušnosti k vůli našeho Pána Ježíše Krista, jsme pevně a z celého srdce odhodláni zintenzívnit své úsilí o šíření plné jednoty všech křesťanů. **Znovu potvrzujeme své přesvědčení, že „smíření [mezi křesťany] zahrnuje šíření sociální spravedlnosti mezi všemi lidmi....** Společně se chceme zasazovat, aby se migrantům, uprchlíkům a žadatelům o azyl dostalo v Evropě lidské a důstojné pohostinnosti“ (*Charta Oecumenica*, 2001). Když hájíme základní lidská práva uprchlíků, žadatelů o azyl, migrantů a mnoha dalších marginalizovaných lidí v našich společnostech, směřuje k naplnění služebného poslání Církví ve světě.

Naše dnešní setkání chce dodat odvahu a naději těm, kdo hledají útočiště, i všem těm, kdo je přijímají a pomáhají jim. Vybízíme mezinárodní společenství, aby uznalo ochranu lidských životů za prioritu a na všech úrovních podporovalo integrační postupy, zahrnující všechny náboženské komunity. Strašlivá situace všech lidí zasažených současnou humanitární krizí, včetně tolika našich křesťanských bratří a sester, vyžaduje naši neustálou modlitbu.

17.4.2016

Papež k novokněžím: Byli jste vyvoleni, abyste sloužili lidu, nikoli mně

Vatikán. Ve Svatopetrské bazilice dnes dopoledne papež vysvětil jedenáct novokněží. Devět jich pochází ze semináře římské diecéze, jeden je z kongregace rogacionistů Ježíšova Srdce a jeden od oratoriánů sv. Filipa Neriho. Během všech liturgií svěcení papež František nikdy nepronáší vlastní homilii, ale používá homiletický vzor z římského pontifikálu. Kupodivu to nikdy homilii neubírá na působivosti, i když ji vždycky také obmění či doplní několika vlastními postřehy. Dnes vysvěceným kněžím papež řekl, aby „pamatovali na svůj životní příběh, na dar Slova, které dostali prostřednictvím matky a babičky – jak zmiňuje svatý Pavel

v listě Timoteovi – a také katechetů a celé církve.“ Potom Petrův nástupce novokněžím kladl na srdce, aby „v sobě nosili Kristovu smrt a kráčeli s Kristem v novosti života, protože bez kříže nikdy nenajdou pravého Ježíše a kříž bez Krista nemá smysl.“ Poslední papežova rada dnešním jedenácti svěcencům se týkala toho, aby „nezapomněli, že jsou vyvoleni. Pán vás vyvolil jednoho po druhém mezi lidmi a ustanovil vás, abyste sloužili jim, nikoli mně,“ řekl Petrův nástupce v dnešní homilii při udělování kněžského svěcení ve vatikánské bazilice.

18.4.2016

O přijetí tří rodin ze Sýrie

Řím. Tři syrské rodiny, které papež přivezl z Lesbu svým speciálem (foto), začínají nový život v Římě, v azylovém domě spravovaném Komunitou Sant´Egidio. Přivítání při bazilice P. Marie v Zátibeři jim připravili jejich krajané, kteří se dostali do Itálie už dříve. Pro Vatikánský rozhlas hovoří **Daniela Pompei**, která se v rámci Komunity Sant´Egidio stará o uprchlíky:

„Atmosféra byla velmi hřejivá a vstřícná. Uprchlíci, kteří v azylovém domě už žijí, připravili syrskou večeři a už to dodalo setkání rodinný rozměr. Byli trochu unavení a trochu zaskočení, ale velmi spokojení! Nic takového nečekali... Nepřestávali děkovat a vyjadřovat papežovi vděčnost.“

Jak víme, všechny tři rodiny jsou muslimské. Jak se stalo, že byly vybrány?

„Při výběru nešlo o náboženská hlediska, ale o to, že jejich situace je staví do zranitelné pozice. Především tedy proto, že jde o rodiny. Všechny tři přicházejí ze země, kde už pět let trvá válka. Jedna z rodin je z území kontrolovaného tzv. Islámským státem, další dvě z oblasti nedaleko Damašku, na hraniční linii, kde se bojovalo, a proto byly nuceny uprchnout. Jsou to tedy lidé, kteří neměli v úmyslu odcházet ze Sýrie, čekali pět let než odešli.“

Čím se zabývali, dokud žili v Sýrii, a co je nyní čeká?

Byli to naprosto normální lidé. V nejmladším páru jsou oba inženýři a měli nakročeno do života velmi dobře. Také další dvě rodiny vedly normální život. Jedna paní pracovala jako krejčová, druhá jako kadeřnice a z manželů byl jeden drobný obchodník a druhý zemědělec.... Dvě tyto rodiny vyprávěly, že jejich domy byly vybombardovány a už se v nich nedalo žít.

Nyní začíná proces integrace. Muži i ženy se mě už ptali, kdy se mohou zapsat do jazykové školy a už na Lesbu se dotazovali, jak funguje italské školství, aby mohli zapsat děti. Mají tedy velkou touhu začít nový život.“

Komunita Sant´Egidio je zářným příkladem toho, jak mohou fungovat humanitární koridory. Bude se tato zkušenost se syrskými uprchlíky opakovat?

„Ano, jistě. Jednáme s italskou vládou o příjezdu 1000 uprchlíků z Libanonu, Maroka a Etiopie. Jde o ekumenický projekt, který podáváme spolu s Federací evangelických církví v Itálii a s valdézskými. Doposud přijelo touto cestou do Itálie 100 Syřanů. Za několik dní jich má přijet další stovka z Libanonu. Chceme v tom pokračovat a ukazovat, že je možné, přepravit uprchlíky bezpečnou cestou a zároveň nabízet bezpečnost i Evropským občanům. Tito lidé jsou totiž před odjezdem několikrát prověřováni.“

Kázání z Domu sv. Marty

18.4.2016

Papež o Dobrém Pastýři

Vatikán. Budeme-li naslouchat Ježíši a následovat Jej, nezbloudíme. Tak je možné shrnout homilii papeže Františka při dnešní ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Papež zdůraznil, že

Ježíš - Dobrý Pastýř – je jedinou branou, která vede do ovčince věčného života, a varoval proto před domnělými vizionáři a věstci, kteří uvádějí na špatnou cestu.

Papež František vyšel z dnešního evangelia (*Jan 10,1-10*) o Dobrém Pastýři a vyzdvihl z tohoto podobenství tři podrobnosti, jež jsou pro křesťanský život určující: dveře, cesta a hlas. Ježíš začíná upozorněním: »Kdo nevchází do ovčince dveřmi, ale vniká tam jinudy, to je zloděj a lupič« (v.1). **„Nejsou žádné jiné dveře či brána než Ježíš,“** řekl papež.

„Ježíš – řekl dále – mluvil k lidem vždycky za pomoci jednoduchých obrazů. Tehdy všichni lidé znali život pastýře, protože jej denně prožívali. Chápali, že se do ovčince vchází pouze *dveřmi*. a ti, kdo vcházejí jinudy, jsou delikventi.

„Ježíš mluví tak jasně. Do života věčného nelze vstoupit jinudy než dveřmi, tedy skrze Ježíše. On je dveřmi našeho života a nejenom věčného života, ale také našeho *vezdejšího života*. Ptejme se například: **Rozhoduj se v Ježíšově jménu a vcházím tedy skrze Ježíše anebo jdu tak trochu podlouně? Do ovčince se vstupuje dveřmi, kterými je Ježíš.“**

„Ježíš dále mluví o cestě – pokračoval papež. Pastýř zná svoje ovce a vyvádí je ven. Jde před nimi a oni jej následují. Jít po cestě znamená následovat Ježíše, jít po cestě každodenního života. Netřeba bloudit, protože On je vpředu a ukazuje cestu.“

„Kdo následuje Ježíše, nebloudí! Někdo řekne: »Ale to je obtížné. Někdy nevím jasně, co dělat. Dozvěděl jsem se o nějaké vizionářce a šel jsem tam. Byl jsem u věstce, který mne nechal zamíchat karty...« - Pokud toto děláš, nenásleduješ Ježíše! Sleduješ někoho jiného, který tě vede jinou cestou. Ježíš ukazuje cestu před tebou. Nikdo jiný nemůže ukázat cestu. Ježíš nás varoval »Přijdou jiní, kteří řeknou, že Kristova cesta vede tamtudy... Neposlouchejte je. Nenaslouchejte jim. Já jsem cesta!« Ježíš je dveřmi i cestou. Sledujeme-li Jeho, neubloudíme.“

Nakonec mluvil papež o hlasu Dobrého Pastýře. „Ovce jej následují, protože znají jeho hlas. Jak ale můžeme poznat Ježíšův hlas – tázal se papež. A jak se bránit před hlasem toho, kdo není Ježíš, vchází oknem a je lupičem, který pustoší a klame?“

„Řekl bych, že recept je jednoduchý. Ježíšův hlas najdeš v Blahoslavenstvích. **Kdo ti ukazuje cestu, která odporuje blahoslavenstvím, je ten, kdo vchází oknem; to není Ježíš. Za druhé: Ježíšův hlas můžeš poznat, když promlouvá o skutcích milosrdenství. Například v 25. kapitole Matoušova evangelia. Když někdo říká to, co říká Ježíš, je to Ježíšův hlas. Za třetí můžeš poznat Ježíšův hlas z toho, že tě učí říkat Otče, že tě učí modlit se Otče náš.“**

„Křesťanský život – pokračoval papež – je tak jednoduchý. Ježíš je dveřmi, vede nás po cestě a poznáváme Jeho hlas v blahoslavenstvích, ve skutcích milosrdenství a když nás učí modlitbě Otče náš. Pamatujte dveře, cesta a hlas. Kéž nám Pán dá poznat Ježíšův obraz, tuto ikonu Pastýře, který přivádí na cestu, ukazuje cestu a učí nás naslouchat svému hlasu“ – končil papež dnešní ranní kázání v Domě sv. Marty.

Kázání z Domu sv. Marty

19.4.2016

Srdce otevřené milosti se nepohoršuje nad novotami Ducha svatého

Vatikán. „Křesťan, který se nenechá Otcem přitahovat k Ježíši, žije jako sirotek“ – řekl papež František v homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Srdce otevřené Bohu - řekl dále - umí přijímat novoty Ducha svatého.

Divy, zázračná znamení a slova dříve neslýchaná, načež znovu tatáž otázka: „Ty jsi Mesiáš?“ Tato zavilá skepse, kterou židé chovají k Ježíši, vystupuje v dnešním evangeliu (*Jan 10,22-*

30) a papež František na ni zaměřil pozornost ve své homilii. »Jak dlouho nás chceš držet v napětí? Jsi-li ty Mesiáš, řekni nám to otevřeně« opakují farizeové několikrát různými způsoby. „V zásadě však tato otázka plyne ze slepoty srdce – řekl papež. Tuto slepotu vysvětluje Ježíš svým tazatelům slovy: »Nevěříte, protože nepatříte k mým ovcím«. Příslušnost k Božímu stádcí je milost, vyžaduje však ochotu srdce.“

„Moje ovce slyší můj hlas; já je znám a ony jdou za mnou. Já jim dávám věčný život. Nezahynou na věky a nikdo mi je nevyrvé z rukou.« - Studovaly tyto ovce, aby následovaly Ježíše a potom uvěřily? Nikoli. »Můj Otec, který mi je dal, je větší než všichni.« Otcí přísluší dávat pastýři ovce. Otec přitahuje srdce k Ježíši.“

„Tvrdom srdcí znalců Zákona a farizeů, kteří vidí skutky, jež vykonal Ježíš, ale odmítají v Něm uzнат Mesiáše, je drama – konstatoval papež – a pokračuje až na Kalvárii. Ba dokonce i po Zmrtvýchvstání, kdy jsou vojáci, kteří strážili hrob, podplaceni, aby tvrdili, že spali, a tak dodali věrohodnost výmyslu, že Kristovo tělo ukradli učedníci. Ani svědectví těch, kdo byli přítomni Zmrtvýchvstání, nepohne tím, kdo odmítá uvěřit. Takový je důsledek. Jsou to sirotci – řekl František, protože zapřeli svého Otce.“

„Tito znalci Zákona měli uzavřené srdce, považovali se za pány sebe samých a ve skutečnosti byli sirotky, protože neměli vztah k Otcí. Mluvili sice o svých otcích – otcí Abrahamovi a patriarších - ale jako o vzdálených postavách. Ve svém srdci to byli sirotci, žili jako sirotci, tedy v osiřelosti a tento stav měli raději, než aby se nechali přitáhnout Otcem. Takové je drama uzavřeného srdce těchto lidí.“

Naproti tomu – řekl dále papež, obraceje pozornost k prvnímu dnešnímu čtení (Sk 11,19-26) – zpráva o tom, že mnozí pohané přijali víru, kterou zvěstovali učedníci až ve Fénicii, na Kypru a v Antiochii; zpráva, která zpočátku mezi učedníky vzbudila určité obavy, ukazuje, co znamená mít srdce otevřené Bohu. Takové srdce měl Barnabáš, který byl poslán do Antiochie ověřit, co se děje, a nepohoršil se nad tím, že se pohané skutečně obrátili. Nepohoršil se – uzavíral papež - protože přijímal novoty, nechával se Otcem přitahovat k Ježíši.“

*„Ježíš nás zve, abychom byli jeho učedníky, ale abychom se jimi stali, musíme se k Němu nechat přitáhnout od Otce. A skromná modlitba syna, kterou lze pronášet, zní: **Otče, přitáhni mne k Ježíši; Otče, dej mi poznat Ježíše. A Otec pošle Ducha, aby nám otevřel srdce a přivede nás k Ježíši.** Křesťan, který se nenechá přitáhnout k Ježíši, je křesťanem, který žije v osiřelosti. A my máme Otce, nejsme sirotci.“*

20.4.2016

Papež: Milost je prakticky synonymem milosrdenství

Vatikán. Na Svatopetrském náměstí se dnes dopoledne sešlo 40 tisíc lidí, aby se účastnili generální audience. Papežově katechezi předcházelo čtení úryvku z Lukášova evangelia (7,36-50) o kající hříšnici a Ježíši v domě farizeje Šimona.

„Hříšná žena nám dává poučení o spojitosti mezi vírou, láskou a vděčností. Bylo jí odpuštěno „mnoho hříchů“ a proto tolik miluje; avšak „komu se odpouští málo, málo miluje“ (v.47). I samotný Šimon musí uzнат, že více miluje ten, komu se odpustilo více. Bůh všechny zahrnul do téhož mystéria milosrdenství; a od této lásky, která nás neustále předchází, se všichni učíme mít rádi. Jak připomíná svatý Pavel: „V Kristu máme vykoupení skrze jeho krev, odpuštění hříchů pro jeho nesmírnou milost, kterou nám tak bohatě projevil s veškerou moudrostí a prozíravostí“ (Ef 1,7-8). V tomto textu je výraz „milost“ prakticky synonymem milosrdenství a má přívlastek „nesmírná“, to znamená, že přesahuje veškerá naše očekávání, neboť uskutečňuje Boží plán spásy s každým z nás.

Drazí bratři, budme vděční za dar víry, děkujeme Pánu za Jeho tak obrovskou a nezaslouženou lásku! Dovolme Kristově lásce, aby se na nás projevila. Z této lásky učedník čerpá a staví na

ní, z této lásky se každý může žít a sytit. Z této vděčné lásky, kterou projevujeme svým bratřím doma, v rodině a ve společnosti, se tak všem dostává Pánova milosrdenství.

Na konci generální audience obrátil papež František pozornost k mezinárodnímu dění:

„Obyvatelstvo Ukrajiny již dlouho trpí ozbrojeným a mnohými opomíjeným konfliktem. Jak víte, vybídnul jsem církve v Evropě, aby podpořila iniciativu, kterou jsem vyhlásil na pomoc těm, kdo touto humanitární nouzí trpí. Předem děkuji těm, kdo se budou velkodušně podílet na této sbírce, která se koná tuto neděli 24. dubna.“

Papež kromě toho ve svém pozdravu k poutníkům z Ukrajiny a Běloruska dále připomněl 30. výročí tragédie Černobylu. Vyzval k modlitbě za oběti této pohromy a vyjádřil uznání záchranářům a všem iniciativám, které poskytovaly úlevu v utrpení a při odstraňování škod.

Kázání z Domu sv. Marty

21.4.2016

O putování a paměti

Vatikán. Křesťan si má stále připomínat způsoby a okolnosti, kdy se v jeho životě zprítomnil Bůh, protože to posiluje jeho víru. Tato myšlenka tvořila červenou nit homilie papeže Františka při dnešní ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

Víra je cesta, během níž je třeba si ustavičně připomínat krásné věci, které učinil Bůh, a také překážky a odmítnutí, protože „Bůh jde s námi a neděsí se našich zlomyslností“.

Papež se vrátil k již vícekrát zmíněnému tématu, které vyplynulo z dnešního prvního čtení (Sk 13,13-25). To podává, jak svatý Pavel vešel do synogogy v Antiochii a začal hlásat evangelium připomínkou minulosti vyvoleného lidu, počínaje Abrahámem a Mojžíšem přes zaslíbenou zemi až k Ježíšovi. „Toto »dějinné kázání«, které učedníci používají, je zásadní – zdůraznil papež – a má upamatovat posluchače na vrcholné události a znamení Boží přítomnosti v životě člověka.“

„Vrátit se zpět a spatřit, jak nás Bůh zachraňuje. Srdcem a myslí se upamatovávat na cestu a tak dojít k Ježíši. Sám Ježíš, který nám v největší chvíli svého života – na Zelený čtvrtek a Velký pátek – daroval svoje Tělo a svou Krev, řekl: »To číňte na mou památku«. Ježíšovu památku. Mít na paměti, jak nás Bůh spasil.“

Církev nazývá svátost eucharistie památkou – poznamenal dále papež – právě tak, jako je Deuteronomium v Bibli „knihou paměti Izraele“. Také my si máme počínat stejně ve svém vlastním životě, protože každý z nás, doprovázen Bohem, ušel určitou cestu, někdy byl Pánu blíže, jindy byl od Pána daleko.

„Křesťanskému srdci přináší užitek, vzpomíná-li na svoji cestu. Jak mne Pán uvedl až sem, jak mne vedl za ruku. A jak jsem někdy řekl Pánu: »Ne. Jdi pryč! Nechci!«. Pán čeká. Je uctivý. Je třeba pamatovat, mít na paměti svůj život a svoji cestu často a opakovaně. »Tehdy mi Pán daroval tuto milost a já jsem odpověděl tak a tak, učinil jsem to a to... Provázel mne«. A tak **dojdeme k novému setkání, k setkání vděčnosti.“**

„A v srdci se má rodit vděčnost k Pánu – řekl dále papež. On nikdy nepřestává putovat našimi dějinami. Kolikrát jen jsme před Ježíšem zavřeli dveře, kolikrát jsme dělali jako, že jej nevidíme, a nevěřili jsme, že je s námi. Kolikrát jen jsme zapřeli spásu. On tam však byl.“

*„Paměť nás přibližuje Bohu. Památka toho, co pro nás Bůh učinil znovustvořením, obrozením, které přesahuje bývalou Adamovu zář prvního stvoření. Jednoduše vám radím, abyste se upamatovávali: »Jaký byl můj život, jaký byl můj dnešní den nebo jaký byl tento poslední rok? Památka. Jaký byl můj vztah k Pánu?« **Upamatovávat se na krásné a velké věci, které Pán učinil v životě každého z nás.**“*

Papež František o hlásání, přímluvné modlitbě a naději

Vatikán. Hlásání, přímluva, naděje – na tuto trojici pojmů se papež František zaměřil při svém dnešním ranním kázání v kapli Domu svaté Marty. Jak zdůraznil, křesťan je člověkem naděje, protože doufá v Kristův návrat. Petrův nástupce rovněž vyzval k odvaze při hlásání Krista, jakou měli apoštolové, kteří svědčili o Ježíšově zmrtvýchvstání i za cenu vlastního života.

Hlásání, přímluva, naděje jsou trojí dimenzí křesťanského života. Papež František vyšel z dnešních liturgických čtení (*Sk13,26-33; Jan 14,1-6*), aby rozjímal o této trojici, která má udávat ráz křesťanskému bytí. Jádrem křesťanského hlásání je skutečnost, že Ježíš pro nás zemřel a vstal z mrtvých pro naši spásu. „Ježíš žije!“, hlásali apoštolové židům a pohanům své doby a toto hlásání také dosvědčovali svým životem a krví.

"Když byli Jan a Petr po uzdravení chromého předvedeni před veleradu, velekněží jim zakázali mluvit v Ježíšově jménu a učit o jeho zmrtvýchvstání. Petr a Jan však prostě a velmi odvážně odpověděli: Je přece nemožné, abychom nemluvili o tom, co jsme viděli a slyšeli. Takové je hlásání. My křesťané máme skrze víru ve svém nitru Ducha svatého, který odkrývá a dává nám naslouchat pravdu o Ježíši, který zemřel pro naše hříchy a byl vzkříšen. To je křesťanské hlásání: Kristus žije! Kristus vstal z mrtvých! Kristus je mezi námi ve společenství a doprovází nás na cestě."

Častokrát je nám zatěžko, abychom toto hlásání přijali, komentoval papež František.

Vzkříšený Kristus je však realita, o které je nezbytné vydávat svědectví, jak potvrzuje svatý Jan. Další dimenzí křesťanského života je přímluvná modlitba. Při poslední večeři byli apoštolové smutní, ale Ježíš jim řekl: Ať se vaše srdce nechvěje! Mějte víru! V domě mého Otce je mnoho příbytků, odcházím vám připravit místo.

"Co to znamená? Jak Ježíš ono místo připravuje? Modlitbou za každého z nás! Ježíš se za nás modlí a to je přímluva. Také v tuto chvíli za nás Ježíš pracuje svou modlitbou. Stejně jako jednou, ještě před svým utrpením, řekl Petrovi: Šimone, já jsem za tebe prosil, tak se nyní Ježíš přimlouvá u Otce za nás."

Jak se Ježíš modlí?, tázal se dále papež František. Myslím si, odpověděl, že Ježíš ukazuje Otci své rány, protože si je odnesl s sebou i po vzkříšení. **Ježíš ukazuje Otci své rány a přitom jmenuje každého z nás**, dodal Svatý otec, taková je totiž Ježíšova přímluvná modlitba. A konečně se papež zastavil u třetího rozměru křesťana – jeho naděje. Křesťan, řekl, je ženou či mužem naděje. Doufá, že se Pán vrátí. Celá církev, uzavíral Petrův nástupce, očekává Ježíšův příchod. Ježíš se vrátí a v tom spočívá křesťanská naděje.

*"Každý z nás se může sám sebe zeptat: **Jak svým životem hlásám Krista? Jaký mám vztah k Ježíši, který se za mne přimlouvá? A jaká je má naděje? Opravdu věřím, že Ježíš vstal z mrtvých? Věřím, že se za mne modlí k Otci? Pokaždé, když k Němu volám, se za mne Ježíš modlí a přimlouvá...Skutečně věřím, že se Ježíš vrátí, že přijde? Prospěje nám, když si položíme tyto otázky o své víře: Věřím v její hlásání? Věřím v přímluvnou modlitbu? Jsem mužem či ženou naděje?"***